

Kade2.020: kade van de toekomst in Amsterdam, mét behoud van bomen

Ronald van de Brink

Bomenwacht

Bomenwacht Nederland ingeschakeld voor boomtechnische ondersteuning

Na het instorten van enkele kademuren in Amsterdam is die gemeente sinds 2019 bezig met de 'Aanpak bruggen en kademuren'. De opgave is enorm en er is innovatie voor nodig. Daarvoor heeft de gemeente het innovatiepartnerschap Kademuren opgezet. Kade2.020 is één van de drie marktpartijen die nu partner zijn van de gemeente Amsterdam.

Auteur: Johan de Koning

Eén van de doelen: behoud, waar mogelijk, de bomen die langs de kades staan. Voor de boomtechnische ondersteuning werd

Bomenwacht Nederland ingeschakeld. Accountmanager Ronald van den Brink vertelt over de rol van het bedrijf in het volledige project.

'Kade2.020 is een consortium van de bedrijven Sweco, Oosterhof Holman, Combinatie Midden Delfland en Strackee. Samen hebben die een werkwijze ontwikkeld waarmee ze kademuren kunnen vernieuwen met behoud van de bestaande bomen. Op de website <https://kade2020.nl/> zie je een filmpje van het principe. Dat betekent dat de werkzaamheden zo worden uitgevoerd dat alle bomen kunnen worden behouden. Bij de herstelwerken maken ze gebruik van oude kademuur als fundering, waar de nieuwe kademuur omheen wordt gebouwd. Ze werken daarbij vanaf het

water. Bij het graafwerk rond de boomwortels is uiteraard voorzichtigheid geboden, en als er werkzaamheden vlak bij of in de kroon van de boom zijn, is het ook oppassen, om takbreuk te voorkomen.'

De voorbereiding voor het werk begon al eind 2018 met het opstarten van de aanbesteding. Bedrijven werden uitgedaagd om vooral samen te werken en kennis te bundelen in teams. Van den Brink: 'Medio 2022 was de definitieve gunning van een pilotproject voor het vernieuwen van de kade aan de Lijnbaansgracht ter hoogte van de Elandsgracht, richting het IJ. Zodra die pilot goed is bevonden en is afgerond, volgt voor Kade 2.020 een contractverlening voor vier jaar, met een verlenging van twee keer twee jaar voor veel meer kades in Amsterdam.'

Het lijkt allemaal goed te gaan: er worden kademuuren verbeterd en vervangen met minder overlast voor de omgeving, zo goed en kostenefficiënt mogelijk, en ook nog eens sneller dan met de traditionele methode.'

Echt maatwerk

Van den Brink legt uit: 'Voor elk aan te pakken rak wordt een boomeffectanalyse gemaakt en worden trekproeven gedaan om de sterkte van de bomen en het wortelpakket te toetsen. In het ontwerp wordt vervolgens rekening gehouden met de belasting die de bomen op de kademuur uitoefenen. Tijdens de uitvoering wordt de boomspiegel van de te behouden bomen niet ontgraven. Bij de Lijnbaansgracht was de kademuur bij één boom te ver uitgebouwd; daarom is de boom tijdelijk verplaatst naar de "bomencamping" van de gemeente Amsterdam. Na de realisatie van de kademuur wordt deze boom teruggeplaatst.'

Twee aandachtspunten

Voor de bomen zijn er twee aandachtspunten, vertelt Van den Brink. 'Enerzijds moeten we

rekening houden met de bewortelingszone, vooral bij het verwijderen van de natuurstenen dekstenen. Verder moet er een klein stukje ontlastingsleuf worden gemaakt achter de kademuur, om de bestaande te stabiliseren. Daarbij komen we wat wortels tegen, die we zoveel mogelijk willen sparen. Door de grond te verwijderen met een zuigmachine, zijn we in staat om de wortels dieper te leggen. Het is belangrijk om de machinisten te overtuigen van de werkwijze rondom bomen en het belang van boombehoud.'

'De kroon wordt gesnoeid, de wortels worden verlegd en vervolgens wordt eventuele schade gedocumenteerd. Het voordeel bij het project Lijnbaansgracht is dat Kade 2.020 zich volledig kan focussen op de kademuur. Er hoeft geen rekening te worden gehouden met een kapvergunningstraject met bezwaarprocedures die het werk enorm kunnen vertragen. De voorbereiding kan sneller en daarna kan ook meteen met de uitvoering worden gestart. Bij de pilot gaat het om zo'n 172 meter kademuur die vervangen wordt; naar verwachting is dat medio maart 2024 klaar.'

Bomenwacht

Bomenwacht Nederland is een onafhankelijk boomtechnisch adviesbureau, legt Van den Brink uit. 'Met ruim 40 mensen doen wij advies- en onderzoekswerk rondom bomen. Speerpunten daarbij zijn behoud van bomen, cyclisch beheer en vergroening. We houden ons zowel bezig met de beleids- en beheerkant als de boomtechniek. Eigenlijk alles op het gebied van bomen in de openbare ruimte, binnen het stedelijke gebied, valt binnen onze scoop.'

Het bedrijf werkt landelijk en voor alle overheden, van gemeenten tot provincies en waterschappen. 'Heel af en toe ook voor particulieren en stichtingen en regelmatig voor projectontwikkelaars. Ik heb als senior accountmanager een aantal grote projecten onder me waar ik verantwoordelijk voor ben. Kade2.020 is er daar een van; ik ben daar projectleider.'

Bij de herstelwerken maken ze gebruik van oude kademuuren als fundering, waar ze de nieuwe kademuur omheen bouwen

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!